

Saksfremlegg

Tilstandsrapport for barnevernstjenesten i Melhus og Skaun 2024

Sakens gang:

Utvalgssaknr: Møtedato: Utvalgets navn:

04.06.2025 Utvalg for helse, oppvekst og kultur

17.06.2025 Kommunestyret

Rådmannens forslag til vedtak:

Melhus kommunestyre tar tilstandsrapport for barneverntjenesten i Melhus og Skaun 2024 til orientering.

Bakgrunn for saken

Barneverntjenesten skal årlig orientere kommunestyret om situasjonen i egen barneverntjeneste, jf. Barnevernsloven § 15-3. Dette gjøres i form av en kvalitetsmelding/tilstandsrapport. Formålet med rapporten er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet, for å bidra til bedre prioriteringer og kontroll i kommunene.

Saksutredning

Tilstandsrapporten for 2024 gir en oversikt over barneverntjenestens virksomhet, utfordringer og utviklingsområder for det interkommunale samarbeidet mellom Melhus og Skaun, hvor Melhus er vertskommune. Tjenesten er organisert i tre team med til sammen 22 årsverk, inkludert merkantil ressurs og leder.

Rapporten belyser sentrale endringer som følge av ny barnevernslov (i kraft 01.01.2023) og oppvekstsreformen (iverksatt 01.01.2022). Disse endringene medfører økt faglig og økonomisk ansvar for kommunene, med større vekt på forebygging, tidlig innsats, lokal tilpasning, samarbeid og kompetansekrav. Barneverntjenesten har jobbet med å tilpasse seg disse endringene, men det er fortsatt behov for utvikling og ressurser for å nå målene.

Sentrale utviklingsområder for 2025:

- Sikre ressurser og stabilitet for å ivareta kvalitet og lovkrav.
- Videreutvikle arbeidet med kompetanseheving og implementering av kompetanseplan.
- Fortsette arbeidet med å beholde ansatte og sikre tilstrekkelig bemanning.
- Økt fokus på slekts- og nettverksfokus i arbeidet.
- Implementere nytt fagsystem.
- Fortsette arbeidet med internkontroll i tjenesten, inkludert rutiner for personvern, sikkerhet og ROS-analyser.

Konsekvenser for økonomi

Barnevernsreformen har medført økt økonomisk ansvar for kommunene, med bortfall av statlig refusjon for visse oppgaver og økte utgifter til lokale tiltak. Melhus hadde et merforbruk på tiltakssiden på 2 258 000 kr i 2024, hovedsakelig grunnet plasseringer utenfor hjemmet og kjøp av spesialiserte tjenester. Det har vært et underforbruk på lønnsbudsjettet i 2024 grunnet ubesatte stillinger og sykefravær.

Administrative kostnader har økt grunnet bortfall av refusjon, prisøkning og økte utgifter til tolk og juridisk bistand. Både Melhus og Skaun ligger lavere i administrative utgifter til lønn sammenlignet med andre kommuner. Melhus og Skaun drifter også noe lavere enn sammenlignbare kommuner når det gjelder netto driftsutgifter per innbygger til barnevern. Det er et mål om en økonomisk dreining mot økt bruk av tiltak i hjemmet (funksjon 251) og mindre bruk av tiltak utenfor hjemmet (funksjon 252).

Konsekvenser for folkehelse

Barneverntjenestens arbeid har direkte konsekvenser for folkehelsen ved å bidra til trygge oppvekstsvilkår for barn og unge. Tidlig innsats og forebygging er sentralt for å hindre omsorgssvikt og atferdsproblemer, noe som har langsiktige positive effekter på folkehelsen. En velfungerende barneverntjeneste som sikrer nødvendig hjelp og beskyttelse, er et viktig bidrag til å fremme psykisk og fysisk helse hos barn og unge.

Konsekvenser for klima og miljø

Rapporten omhandler ikke direkte konsekvenser for klima og miljø. Barneverntjenestens virksomhet har i liten grad direkte påvirkning på dette området, utover generelle driftsaspekter som transport og ressursbruk på kontoret.

Konsekvenser for arbeidsmiljø

Arbeidet i barnevernet er emosjonelt krevende, noe som stiller store krav til oppfølging av ansatte. Høyt sykefravær, spesielt langtidsfravær, er en utfordring. Det jobbes aktivt med nærværsfaktorer og fraværsoppfølging. En stabil og tilstrekkelig bemanning, samt god ledelse og kollegastøtte, er avgjørende for et godt arbeidsmiljø. Det er et mål om å styrke partssamarbeid med faste møter i HMS-teamet. En planlagt endring i organiseringen i 2025 har som mål å sikre bedre og tettere oppfølging av ansatte.

Rådmannens vurdering og konklusjon

Tilstandsrapporten for 2024 viser at barneverntjenesten i Melhus og Skaun arbeider systematisk med å ivareta et komplekst og krevende samfunnsoppdrag. Tjenesten har et sterkt faglig miljø og engasjerte medarbeidere. Det er positivt at det jobbes målrettet med forebygging og tilpasning til nye lovkrav og reformer.

Samtidig peker rapporten på flere utfordringer, spesielt knyttet til personalsituasjon, sykefravær og økonomiske rammer i lys av økt ansvar og endrede finansieringsmodeller. Fristbrudd på enkelte områder og behovet for ytterligere kompetanseheving er også sentrale punkter.

Rådmannen ser det som avgjørende at tjenesten sikres tilstrekkelige ressurser, både menneskelige og økonomiske, for å kunne levere tjenester av god kvalitet og i henhold til lovkrav. Det er viktig å fortsette

arbeidet med å styrke det forebyggende arbeidet og utvikle gode lokale tiltak, i tråd med intensjonene i oppvekstsreformen. Den gjennomførte ROS-analysen knyttet til bemanning vil være et viktig grunnlag for videre prioriteringer.

Rådmannen støtter de utviklingsområdene som er skissert for 2025 og anser det som viktig at kommunestyret følger utviklingen i barneverntjenesten tett. Rapporten gir et godt grunnlag for dette.

Vedlegg

- 1 Tilstandsrapport Melhus og Skaun 2024 25.04.2025